

**Handläggare**  
Anette Strömberg  
Telefon: 08/50836221  
Astrid Thornberg  
Telefon: 08/50825911

**Till**  
Äldrenämnden den 12 juni 2018  
Socialnämnden den 12 juni 2018

## Kartläggning anhörigstödet i Stockholms stad

### Förvaltningens förslag till beslut

1. Äldrenämnden och socialnämnden godkänner kartläggningen av anhörigstödet i Stockholms stad.
2. Ärendet överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna.

Ann-Christine Hansson  
Förvaltningschef  
Äldreförvaltningen

Gillis Hammar  
Förvaltningschef  
Socialförvaltningen

### Sammanfattning

Äldreförvaltningen har tillsammans med socialförvaltningen genomfört en kartläggning av anhörigstödet i staden. Resultatet av kartläggningen visar en sammanfattning av nuläget och framtida rekommendationer och utvecklingsmöjligheter för anhörigstödet i staden.

Staden behöver arbeta vidare med att tydliggöra uppdrag och främja samverkan mellan anhörigkonsulter respektive chefer. Vidare bör fortsatt implementering av anhörigprogrammet prioriteras.

**Äldreförvaltning**  
Planeringsavdelningen

Storforsplan 36  
12321 Farsta  
Telefon 08/50836221  
Växel 08/5083600  
anette.stromberg@stockholm.se  
stockholm.se

### Bakgrund

Många anhöriga utför ett omfattande och viktigt arbete för att vårda och stödja en närstående som är äldre, långvarigt sjuk, har en

missbruksproblematik eller en funktionsnedsättning. Anhörigstödet ska syfta till att hjälpa och avlasta alla som stödjer och vårdar en närstående. Anhörigstöd sammankopplas ofta med äldre makar som stöttar varandra, men det finns också många yrkesverksamma mitt i livet som stöttar eller vårdar äldre, sin partner eller sina barn. I socialtjänstlagen 5 kap. 10§ ska socialnämnden i en kommun erbjuda stöd för att underlätta för personer som vårdar en närstående som är långvarigt sjuk eller äldre. Äldreförvaltningen och socialförvaltningen har i samråd tagit fram Stockholms stads program för anhörigstöd.

Socialnämnden och äldrenämnden i Stockholms stad har från kommunfullmäktige i budget 2018 fått i uppdrag att i samarbete med stadsdelsnämnderna fortsätta implementeringen av Stockholms stads program för stöd till anhöriga. Staden ska erbjuda anhöriga ett preventivt stöd och insatserna ska vara likvärdiga i hela staden. Som ett led i att uppnå detta har socialförvaltningen och äldreförvaltningen anlitat Ramböll Management Consulting i syfte att genomföra kartläggningen av stadsdelsnämndernas anhörigstöd. I arbetet har uppdrag och organisering av stadens anhörigkonsulenter beaktats.

Målet är att kartlägga stadsdelsnämndernas stöd till anhöriga, följa upp direkt och indirekt biståndsbedömt anhörigstöd och anhörigkonsulenternas uppdrag, arbetsbeskrivning, metod och målgrupper, samverkan inom och utanför organisationen. Syftet med kartläggningen är också att visa hur staden erbjuder preventivt stöd, likvärdiga insatser samt ge förslag på basnivå för stadsdelsnämndernas stöd till anhöriga. Kartläggningen har genomförts utifrån intervjuer av anhörigkonsulenter och chefer.

Resultatet av kartläggningen bygger på intervjuer med 18 anhörigkonsulenter och 14 ansvariga chefer från stadsdelsförvaltningarna.

### **Ärendets beredning**

Ärendet har beretts inom äldreförvaltningen och socialförvaltningen. Kommunstyrelsens pensionärsråd har tagit del av ärendet den 5 juni 2018. De fackliga organisationerna har tagit del av ärendet i förvaltningsgruppen den 7 juni 2018. Det gemensamma, för socialnämnd, äldrenämnd och överförmyndarnämnd, rådet för funktionshindersfrågor har tagit del av ärendet den 7 juni 2018.

## Ärendet

En kartläggning av anhörigstödet i staden har genomförts för att uppnå den fortsatta implementeringen av Stockholms stads program för anhöriga.

Sammanfattningsvis visar kartläggningen följande:

### Uppdraget

- En stadsövergripande arbetsbeskrivning saknas
- Uppdragen har utformats på stadsdelsnivå
- Uppdragets karaktär varierar över staden
- Tillgången till egen budget varierar över staden och påverkar arbetet
- Hur målgrupper definieras varierar över staden
- Att dela in målgrupperna utifrån ålder leder till att många anhöriga inte fångas upp
- Att arbeta med alla målgrupper i stadsdelen är svårt
- Anhörigstödet äldreprägel försvårar arbetet med yngre målgrupper

### Insatser:

- Råd och stöd, vägledande/enskilda samtal, samtalsgrupper och utbildning
- Innehållet i de vägledande samtalen skiljer sig åt
- Tillgång till anhöriggrupper/anhörigcirklar varierar mellan stadsdelsnämnderna
- Indirekt biståndsbedömt stöd till anhöriga förekommer
- Kompetensutveckling angående direkt biståndsbedömt stöd behövs

### Kompetens och metoder:

- Tillämpningen av evidensbaserade metoder förekommer i liten utsträckning och varierar över stadsdelarna
- Anhörigkonsulenternas erfarenhet varierar i hög utsträckning

### Samverkan:

- Samverkan med andra aktörer varierar över staden
- Stadsdelarnas arbete med anhörigombuden varierar i hög utsträckning
- Det finns få planer för samverkan
- Samverkan med externa aktörer varierar i hög utsträckning
- Anhörigkonsulenterna samverkar i olika nätverk

Rekommendationer från Ramböll som anses särskilt prioriterade är bland annat att tydliggöra uppdrag och styrning, främja samverkan mellan anhängkonsulenterna och respektive chefer och tydliggöra det sammantagna uppdraget för anhängstödet i Stockholms stad.

### **Jämställdhetsanalys**

I det fortsatta arbetet med implementeringen av Stockholms stads program för anhäng kommer jämställdhet att beaktas.

### **Förvaltningens synpunkter och förslag**

Förvaltningarna föreslår att kartläggningen av anhängstödet i Stockholms stad godkänns och att ärendet överlämnas för kännedom till stadsdelsnämnderna. Resultatet av kartläggningen kommer att användas som grund i stadens fortsatta arbete med att utveckla anhängstödet.

Staden behöver arbeta vidare med att tydliggöra uppdrag och främja samverkan mellan anhängkonsulter respektive chefer. Vidare bör fortsatt implementering av anhängprogrammet prioriteras.

### **Bilaga**

Rapporten Kartläggning anhängstödet i Stockholms stad.